

جمهوری اسلامی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره استاندارد ایران

3384

ویژگیهای نخ اکریلیک مورد مصرف در موکت

چاپ اول

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآورده‌ها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورایی عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی - انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارائی صنایع در جهت خودکفائی کشور - ترویج استانداردهای ملی - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب به منظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان - مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته بندی و ترابری کالاهای مختلف - ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش - آزمایش و تطبیق نمونه کالاها با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه‌ای و صدور گواهینامه‌های لازم) .

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد می باشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده می نماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار می دهد.

اجرای استانداردهای ملی ایران به نفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین ایمنی و بهداشت مصرف کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینه ها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمتتها می شود.

کمیسیون استاندارد ویژگیهای نخ اکریلیک مورد مصرف در موکت

رئیس

کمال الدین - شریعتی

مهندس نساجی

شرکت فرش گیلان

اعضاء

آذر تاش - زهرا

مهندس نساجی

گروه صنعتی نقش ایران

انشائی-مهرداد

مهندس نساجی

شرکت فرش گیلان

پیغامی-فریبا

لیسانس فیزیک

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

دانائی-محمد

مهندس نساجی

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

رسالت پناهی - مجید

مهندس نساجی

شرکت فرش گیلان

فلاح-گیتی

مهندس شیمی

آزمایشگاه واردات مرکزی گمرک

محمدی-عطاءاله

مهندس نساجی

کارخانجات فرش پارس

دبیر

آفاقی-جمیله

مهندس نساجی

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

اطلسی-شهلا

لیسانس فیزیک

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

راکیان-میترا

مهندس نساجی

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فهرست مطالب

ویژگیهای نخ اکریلیک مورد مصرف در موکت

دامنه کاربرد

تعاریف و اصطلاحات

ویژگیها

بسته بندی

برچسب گذاری

نمونه برداری

شرایط آزمون

بسمه تعالی

پیشگفتار

استاندارد ویژگیهای نخ اکریلیک مورد مصرف در موکت که به وسیله کمیسیون فنی صنایع نساجی تهیه و تدوین شده و در چهل و شصتمین کمیته ملی استاندارد نساجی مورخ 1372/8/22 مورد تأیید قرار گرفته ، اینک به استناد بند 1 ماده 3 قانون اصلاحی قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب بهمن ماه 1371 به عنوان استاندارد رسمی ایران منتشر می گردد .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع و علوم ، استانداردهای ایران در مواقع لزوم مورد تجدید نظر قرار خواهند گرفت و هر گونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد در هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد .

بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدید نظر آنها استفاده نمود .

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه حتی المقدور بین این استاندارد و استاندارد کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود .

لذا با بررسی امکانات و مهارتهای موجود و اجرای آزمایشهای لازم تهیه گردیده است .

ویژگیهای نخ اکریلیک مورد مصرف در موکت

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگیها ، برچسب گذاری ، بسته بندی ، نشانه گذاری و نمونه برداری نخهای غیر یکسره و غیر پفکی¹ اکریلیک ، مورد استفاده جهت پرز (خاب) کف پوشهای ماشین (موکت) می باشد .

2 - دامنه کاربرد

2 - 1 - این استاندارد شامل نخهایی که در سیستم ریسندگی پشمی² تهیه شده ، می گردد .

2 - 2 - این استاندارد در مورد نخهایی که تمام عملیات رنگرزی و تکمیلی روی آنها انجام گرفته و آماده عرضه به بازار است ، قابل اجراء می باشد .

2 - 3 - در این استاندارد از ویژگیهای مربوط به عملیات رنگرزی ، نوع تکمیل و مشابه آن گفتگو نمی شود

3 - تعاریف و اصطلاحات

در این استاندارد اصطلاحات با تعاریف زیر بکار می رود .

3-1 - بهر - به محموله‌ای از کالا گفته می‌شود که همجنس ، همنوع ، همتاب بوده و دارای نمره نخ یکسان باشد . (دارای خواص فیزیکی شیمیائی مشابه باشد).

3-2 - تکس³ - نشان دهنده نمره نخ در سیستم مستقیم بوده و بیان کننده وزن هزار متر نخ بر حسب گرم می‌باشد . (دسی تکس $\frac{1}{10}$ تکس می‌باشد).

3-3 - دنیر⁴ - نشان دهنده نمره نخ در سیستم مستقیم بوده و بیان کننده وزن 9000 متر نخ بر حسب گرم می‌باشد .

3-4 - متریک⁵ - نشان دهنده نمره نخ در سیستم غیر مستقیم بوده و عبارت از طولی از نخ بر حسب متر است که وزن آن یک گرم باشد .

3-5 - رطوبت باز یافتی استاندارد عبارت از مقدار⁶ رطوبتی است که نخ در شرایط استاندارد (طبق استاندارد شماره 948 ایران) دارا می‌باشد .

مقدار رطوبت باز یافتی نخ نسبت به وزن خشک نمونه به درصد بیان می‌شود .

3-6 - رطوبت باز یافتی قابل قبول - عبارت از مقدار رطوبت مجازی است که نخ می‌تواند داشته باشد .

4- ویژگیها

4-1 - نمره نخ

4-1-1 - نمره نخ مورد مصرف در موکت 1/5, 2, 2/5, 3 به صورت یک لا و 3, 4, 5, 6, به صورت دولا در سیستم متریک پیشنهاد می‌گردد .

4-1-2 - نمره نخ بوبینهای هر بهر باید مطابق مقدار قید شده بر روی بوبین که متعلق به کارخانه تولید کننده است بوده ولی حد رواداری آن $\pm 5\%$ درصد می‌باشد . (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 28)

4-1-3 - حداکثر مقدار درصد ضریب تغییرات⁷ نمره نخ (CV درصد) 2 درصد می‌باشد .

4-1-1 - طول الیاف

طول الیاف مورد مصرف در نخ بین 110 تا 180 میلی متر پیشنهاد می‌گردد . طول مورد نظر باید در برگیرنده 90 درصد الیاف باشد . (روش آزمون طبق استانداردهای ملی ایران به شماره 1570 و 1571)

4-3 - نمره الیاف

نمره الیاف موجود در نخ بین 7/8 تا 18/9 دسی تکس (7 تا 17 دنیر) پیشنهاد می‌گردد. (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 1667)

4-4-4 - تاب نخ

4-4-4-1 - حداقل تاب در متر نخ یک لا و دولا طبق جدول شماره (1) پیشنهاد می‌گردد. (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 32)

جدول شماره (1)

ردیف	نمره نخ در سیستم متریک	حداقل تاب در متر نخ به لا	حداقل تاب در متر نخ دولا
1	1/5 ₁	120	-
2	2/1	140	-
3	2/2	170	120
4	4/2	200	140
5	6/2	240	170

4-4-4-2 - ضریب تاب برحسب نمره متریک (αm) حداقل 100 و حداکثر 125 پیشنهاد می‌گردد.

4-4-4-3 - مقدار میانگین تاب در متر نخ آزمون شده نباید از ± 4 در صد تاب در متر نخ اظهار شده تجاوز نماید.

4-4-5 - مقاومت نخ تا حد پارگی

حداقل مقاومت نخ تا حد پارگی 9 گرم بر تکس می‌باشد. (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 29)

4-4-6 - افزایش نسبی طول نخ تا حد پارگی حداقل 17 درصد می‌باشد. (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 29)

4-4-7 - رطوبت مجاز

درصد رطوبت مجاز طبق استاندارد ملی ایران به شماره 30 مشخص می‌گردد.

درجات ثبات رنگ و لکه گذاری در برابر عوامل مختلف طبیعی ، مکانیکی و شیمیایی باید طبق جدول شماره (2) باشد .

جدول شماره ۲

ردیف	عوامل مختلف	حداقل درجه لکه گذاری	حداقل درجه تغییر رنگ	شماره استاندارد ملی ایران
۱	نسوز	-	۶	۲۰۵
۲	شستشو	۴-۵	۴-۵	۱۸۹
۳	مالش مرطوب	۴-۵	۴-۵	۲۰۴
۴	مالش خشک	۴-۵	۴-۵	۲۰۴
۵	حلالهای آلی	۴-۵	۴-۵	۱۶۶۸
۶	شایو فرش	۴-۵	۴-۵	۲۳۶۴

4-9 - مواد چربی و تکمیلی در نخ

4-9-1 - مقدار مواد چربی و تکمیلی در نخ نباید از 0/8 درصد وزنی تجاوز نماید . (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 30)

4-9-2 - مواد چربی و تکمیلی موجود در نخ باید دارای خواص زیر باشد .

الف - تخمیر و فاسد نشود .

ب - رنگ اصلی نخ را تغییر ندهد .

ج - از تولید الکتریسیته ساکن جلوگیری نماید .

د - دارای بوی زننده نباشد .

4-10 - گره

بوبینه‌های نخ باید فاقد گره از نوع دستی بوده و دو سر نخ باید توسط ماده مناسبی تحت زاویه 180 درجه به هم چسبانیده شوند .

4 - 11 - عیوب غیر مجاز

بوبینها باید در موقع بازرسی و آزمونهای چشمی عاری از عیوبی به شرح زیر باشند , ولی حد رواداری آنها طبق جدول شماره (3) می باشد .

4 - 11 - 1 - پارگی لای نخ

4 - 11 - 2 - پارگی نخ در لابلای بوبین بدون اینکه گره خورده باشد .

4 - 11 - 3 - پیچش نامنظم نخ بدور بوبین و ریزش نخ

4 - 11 - 4 - اختلاف رنگ در یک بوبین و یک بهر

4 - 11 - 5 - لکه روغن یا چربی

4 - 11 - 6 - فشردگی , شکستگی و خراشیدگی بوبین

4 - 11 - 7 - اختلاف وزن بوبین‌های هر بهر با توجه به بند 5 - 1 - 3

4 - 11 - 8 - ضخیم شدن نخ در یک نقطه , بطوریکه ضخامت آن از دو برابر قطر نخ بیشتر شود .

4 - 11 - 9 - نازک شدن نخ در یک نقطه , بطوریکه ضخامت آن از $\frac{1}{2}$ قطر نخ کمتر باشد .

5 - بسته بندی

5 - 1 - بسته بندی نخ

5 - 1 - 1 - نخ باید سالم و تمیز به صورت بوبین به بازار عرضه شود .

5 - 1 - 2 - کلیه بوبینهای یک بهر باید یک شکل و یک اندازه و یک رنگ باشند .

5 - 1 - 3 - وزن ناخالص بوبینها در هر بهر باید یکسان بوده ولی حد رواداری آنها نسبت به میانگین نباید از $\pm 5\%$ درصد تجاوز نماید . (در هر حال وزن کل محموله باید مطابق قرارداد باشد) .

5 - 1 - 4 - نخهای بسته بندی شده باید در کیسه‌های پلی اتیلن یا سلفوفان بیرنگ و سالم بسته بندی شود .

5- 1- 5 - وجود نخ رزرو به اندازه کافی در قسمت تحتانی بوبین

5- 1- 6 - ابتدا و انتهای نخ در بوبین باید مهار شده باشد .

5- 2- 2 - بسته بندی بوبین در کارتن

5- 2- 1 - بوبینها باید در کارتنهایی که از نوع مقوای فشنگی مقاوم باشند , بسته بندی شوند و تمام کارتنهای موجود در یک بهر باید یک اندازه و همشکل باشند و درب کارتنها پس از قرار دادن کالا در آنها باید توسط نوارچسب کاغذی به نحوی چسبانیده شود که علاوه بر اینکه تمام طول درز کارتن را می پوشاند , از طرفین نیز به میزان حداقل 10 سانتی متر کشیده و بر دو پهلوئی کارتن چسبانیده شود .

5- 2- 2 - بسته بندی نخ در کارتن باید طوری باشد که در موقع نقل و انتقال به محتویات آن صدمه ای نرسد .

6- برچسب گذاری

6- 1- 1 - برچسب گذاری باید در جای مناسبی از بوبین بوده و شامل اطلاعات زیر باشد .

6- 1- 1 - نام کارخانه سازنده

6- 1- 2 - نمره و تعداد لای نخ

6- 1- 3 - جنس نخ (صد در صد اکریلیک)

6- 1- 4 - شماره بهر

6- 1- 5 - نام کشور سازنده

6- 2- 2 - نشانه گذاری روی کارتن

قسمت خارجی هر کارتن باید دارای اطلاعات زیر باشد :

6- 2- 1 - نام کارخانه سازنده

6- 2- 2 - نمره و تعداد لای نخ و جهت تاب نهائی (S یا Z)

6- 2- 3 - جنس نخ (صد در صد اکریلیک)

6- 2- 4 - شماره بهر

6- 2- 5 - شماره رنگ

6 - 2 - 6 - شماره سفارش

6 - 2 - 7 - شماره کارتن

6 - 2 - 8 - وزن ناخالص

6 - 2 - 9 - وزن خالص

6 - 2 - 10 - نشانه چتر (در مورد صادرات و واردات)

6 - 2 - 11 - نشانه فلش (در مورد صادرات و واردات)

6 - 2 - 12 - نشانه قلاب که بر روی آن ضربدر کشیده شده باشد . (در مورد صادرات و واردات) .

6 - 2 - 13 - نام کشور سازنده

6 - 2 - 14 - مقصد (در مورد صادرات و واردات)

6 - 3 - نشانه‌های اضافی مورد نیاز

هر نشانه اضافی دیگری که مورد توافق فروشنده و خریدار باشد ، می‌تواند به نشانه‌های بیان شده در بندهای 6 - 1 و 6 - 2 اضافه گردد .

یادآوری - تمام نوشته‌ها و نشانه‌ها باید خوانا و ثابت بوده و برای مصرف داخلی به زبان فارسی و در مورد صادرات و واردات به زبان مورد توافق خریدار و فروشنده نوشته شود .

7 - نمونه برداری

7 - 1 - برای انجام آزمونهای لازم باید از هر بهر کالا طبق جدول شماره (3) نمونه برداری گردد .

7 - 2 - از کارتن‌های انتخاب شده طبق جدول شماره (3) مجموعاً تعداد 10 بسته نخ بطور تصادفی انتخاب نمایید .

توجه داشته باشید که حتی‌الامکان تعداد بسته‌های نخ برداشته شده از هر کارتن مساوی باشد .

7 - 3 - بسته‌های نخ را از لایه‌های بالا ، وسط و پائین کارتن‌ها و نیز از قسمت‌های کناری و میانی لایه‌ها بطور تصادفی انتخاب نمایید .

یادآوری - آزمونهای چشمی و ظاهری باید در محل کارگاه تولید و با انبار انجام گیرد .

8 - شرایط آزمون

آزمونه‌ها را قبل از آزمایش باید حداقل به مدت 24 ساعت در رطوبت نسبی 65 ± 2 درصد و دمای 20 ± 2 درجه سلسیوس (طبق استاندارد ملی ایران به شماره 948) تحت شرایط هوای استاندارد قرار داده و سپس آزمونه‌های لازم را در همان محیط انجام دهید .

جدول شماره ۲

ردیف	عوامل مختلف	حداقل درجه لکه گذاری	حداقل درجه تغییر رنگ	شماره استاندارد ملی ایران
۱	نسوز	--	۶	۲۰۵
۲	شستشو	۴-۵	۴-۵	۱۸۹
۳	مالش مرطوب	۴-۵	۴-۵	۲۰۲
۴	مالش خشک	۴-۵	۴-۵	۲۰۴
۵	حلالهای آلی	۴-۵	۴-۵	۱۶۶۸
۶	شامپو فرش	۴-۵	۴-۵	۲۳۶۴

Non Bulky Staple yarn -1

Woollen -2

Tex -3

Denier -4

Metric -5

Standard Moisture Regain -6

Coefficient of variation -7

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

3384

SPECIFICATION OF ACRYLIC YARNS FOR MACHINE MADE FOOD
COVERING(MOQUETTEZ)

1st Edition